

**UCHWAŁA NR 159/XII/15
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 24 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Węglińca na lata 2016 - 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1515) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012r. poz. 124 z późn. zm.) Rada Miejska Węglińca uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Węglińca na lata 2016 - 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Waldemar Błauciak

Załącznik do Uchwały nr 159/XII/15
Rady Miejskiej Węglińca
z dnia 24 listopada 2015 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY I MIASTA WĘGLINIEC
NA LATA 2016 - 2018**

WĘGLINIEC 2015

Wstęp

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U z 2012 r., poz 124 z późn.zm.), przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Zadania te określa Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, opracowany na podstawie art. 10 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy, uwzględniający w założeniach odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej na rzecz przeciwdziałania narkomanii oraz kierunki działań wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 – 2016. Opisany powyżej zbiór działań obejmuje następujące przedsięwzięcia:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Założenia opracowane w Programie są częścią działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi na rok 2014 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2013 – 2015 oraz są spójne z zapisami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węglińiec na lata 2014 – 2020.

I. Podstawy prawne Programu

Założenia niniejszego Programu zostały opracowane na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U z 2012 r., poz. 124 z późn.zm.).
2. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1286).
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).
4. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1515).

Założenia niniejszego Programu są skorelowane z następującymi dokumentami:

1. Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016 przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016.
2. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węglińiec na lata 2014-2020 przyjętą uchwałą nr 756/XXXVIII/14 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 13 listopada 2014 r.
3. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 przyjętym uchwałą nr 755/XXXVIII/14 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 13 listopada 2014 r.
4. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy i Miasta Węglińiec przyjętym uchwałą nr 404/XIX/12 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 20 listopada 2012 r.

II. Diagnoza środowiska lokalnego z uwzględnieniem problemów narkotycznych

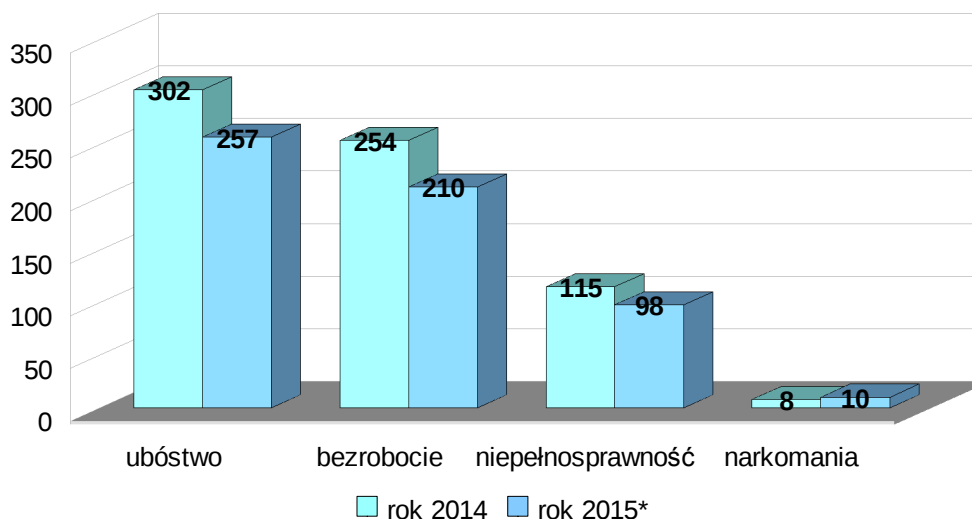
Diagnozę problemu narkomanii w skali lokalnej – gminy Węglińiec dokonano w oparciu o dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu, Komisariatu Policji w Pieńsku, Straży Miejskiej Węglińca, Urzędu Gminy i Miasta Węglińiec, Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Węglińcu oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu.

Gminę Węglińiec zamieszkuje 8 499 mieszkańców, w tym 4 319 kobiet i 4 180 mężczyzn (stan na dzień 30 września 2015 r.). Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wynika, iż

wśród mieszkańców gminy Węglińiec jest 375 osób bezrobotnych, w tym 210 kobiet i 165 mężczyzn. Osób bezrobotnych z prawem do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych jest 43, w tym 31 kobiet i 12 mężczyzn. Istotny jest fakt, iż w przedstawionej statystyce figurują wyłącznie osoby zarejestrowane, natomiast jest grupa osób nie podejmująca pracy zarobkowej, nie zarejestrowana w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu, która uniemożliwia prawidłową ocenę skali bezrobocia wśród mieszkańców gminy Węglińiec.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu, zwanym dalej Ośrodkiem wynika, iż liczba osób korzystających z pomocy materialnej Ośrodka wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła 502 w tym 8 osób otrzymało pomoc materialną z powodu występującego problemu narkomanii w rodzinie. Wg stanu na dzień 30 września 2015 r. liczba osób korzystających z pomocy materialnej wyniosła 431, w tym 10 osobom przyznano pomoc materialną z powodu występującego problemu narkomanii w rodzinie. Główną przesłanką ubiegania się o pomoc materialną pozostaje niezmiennie zarówno w 2014 r. jak również w 2015 r. ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność.

Wykres nr 1 Powody przyznania pomocy materialnej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu

* stan na dzień 30 września 2015 r.

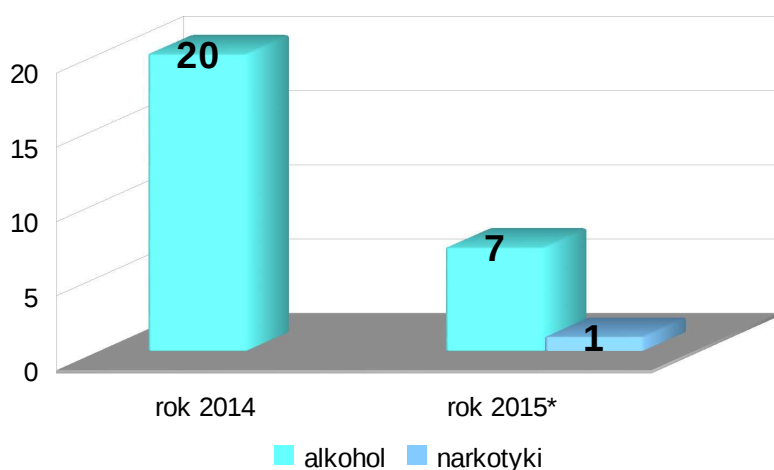
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Z przedstawionych danych wynika, iż skala osób korzystających z pomocy materialnej Ośrodka w 2014 r. i 2015 r. utrzymuje się na podobnym poziomie. Niższe parametry liczbowe w roku 2015 wynikają z ujęcia danych w trwającym okresie sprawozdawczym. Nastąpił niewielki wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z uwagi na występujący problem narkomanii w rodzinie.

Z analizy danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, iż zjawisko narkotyzowania się w rodzinach przemocowych nasila się. W roku 2014 liczba prowadzonych postępowań w ramach procedury Niebieskiej Karty, w których stwierdzono zażywanie środków odurzających to 2 przypadki, natomiast w roku 2015 liczba ta wzrosła do 5 przypadków. Osobami narkotyzującymi się są mężczyźni do 35 roku życia, będący sprawcami przemocy domowej.

Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Pieńsku wskazują, iż zdecydowanie więcej osób prowadzi pojazdy będąc pod wpływem alkoholu niż pod wpływem narkotyków.

Wykres nr 2 Alkohol i narkotyki w ruchu drogowym

* stan na dzień 30 września 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Pieńsku.

Terminem „narkomania” określane jest używanie substancji psychoaktywnych, potocznie – narkotyków. Istnieje wykaz środków odurzających i substancji psychotropowych, czyli lista substancji kontrolowanych, których posiadanie, produkcja, przetwarzanie, przewóz i obrót są nielegalne w Polsce bez posiadania odpowiedniego zezwolenia regulowanego ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z zapisami cytowanej ustawy osoba będąca w posiadaniu środków odurzających lub substancji psychotropowych podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Jeżeli osoba posiada przy sobie znaczne ilości takich substancji lub środków, wówczas kara pozbawienia wolności wynosi od 6 miesięcy do 8 lat. W przypadku sprawcy mniejszej wagi, sąd może orzec grzywnę, karę ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Narkotyki to grupa powszechnie znanych środków odurzających, takich jak marihuana, heroina, morfina, kokaina, amfetamina, grzyby halucynogenne, czy LSD ale również są to między innymi: barbiturany, stosowane powszechnie jako środki nasenne, uspokajające, przeciwbólowe i przeciwkonwulsyjne, benzodiazepiny, których podstawową właściwością jest działanie przeciwlękowe i uspokajające, tzw. „tabletki gwałtu” czyli substancja GHB o działaniu psychotropowym, rohypnol (flunitrazepam) wykorzystywany w medycynie jako środek nasenny oraz jako środek znieczulający w zabiegach chirurgicznych. Wykorzystywanie środków medycznych i leków o działaniu psychotropowym do celów niemedycznych stało się powszechnie stosowane wśród osób narkotyzujących się. Następstwem tej tendencji jest nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, której zapisy, obowiązujące od 1 lipca br. dopuszczają zakup jednorazowo w aptece lub punkcie aptecznym nie więcej niż jednego opakowania dostępnego bez recepty produktu leczniczego zawierającego pseudoefedrynę, dekstrometorfan lub kodeinę. W praktyce chodzi o grupę leków na przeziębienie - syropów i tabletek na kaszel, które stosowane w dużych ilościach mogą powodować omamy, zaburzenia słuchu oraz wzroku. Nadużywanie leków szczególnie przez osoby niepełnoletnie jest poważnym problemem w walce z uzależnieniem, podobnie jak stosowanie dopalaczy, których zdobycie dla osoby zainteresowanej zakupem nie stanowi żadnego problemu. Łatwa dostępność środków odurzających tych z domowej apteczki jak również dopalaczy, ich niska cena a przy tym niski poziom wiedzy osób dorosłych na ten temat stanowią czynniki sprzyjające szerzeniu się narkomanii między innymi wśród młodych ludzi.

W celu przeciwdziałania narkomanii i zażywania środków odurzających podejmowane są w gminie Węgliniec działania profilaktyczne w formie spotkań profilaktycznych dla rodziców uczniów placówek oświatowych, szkoleń dla przedstawicieli instytucji pomocowych, warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz rozpowszechniania materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.

III. Cele programu

1. Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych wśród mieszkańców gminy Węgliniec, zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami a także zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki uzależnień.

2. Cele szczegółowe:

- a) Zmiany w zachowaniach i w postawie mieszkańców gminy Węgliniec wobec problemu uzależnienia od narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku szkolnym.
- b) Prowadzenie działalności profilaktycznej, edukacyjnej i informacyjnej skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży oraz rodziców.
- c) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, w szczególności dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- d) Podejmowanie działań pomocowych, w szczególności pomocy psychospołecznej i prawnej.

IV. Zadania Programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

- a) Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy specjalistycznej – w tym zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych.
- b) Utrzymywanie stałego kontaktu i współpraca z poradnią uzależnień oraz ośrodkami terapeutycznymi.
- c) Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień.
- d) Udzielanie pomocy prawnej oraz pomocy psychospołecznej i psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

- a) Kontynuowanie współpracy z Komisariatem Policji w Pieńsku, Strażą Miejską Węglińca i innymi służbami i podmiotami w prowadzeniu działań zmierzających do ograniczenia skali zażywania narkotyków oraz powstawaniu zagrożeń wynikających z nałogu narkotycznego.
- b) Zapewnienie konsultacji psychologicznych rodzinom w których występuje problem narkomanii.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-

wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- a) Upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotkowej.
- b) Wspieranie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w sposób bezpieczny, kształtujący zdrowe postawy życiowe poprzez dofinansowywanie ww. działań.
- c) Promocję prozdrowego stylu życia, bez używek poprzez organizację imprez profilaktycznych, które mogą być połączone z organizacją zawodów sportowych, spotkań plenerowych, koncertów, happeningów, konkursów profilaktycznych i innych działań o podobnym charakterze.
- d) Realizację programów profilaktycznych w szkołach i środowisku lokalnym.
- e) Udział w kampaniach lokalnych i ogólnopolskich.
- f) Organizację spotkań, szkoleń, warsztatów itp., z zakresu tematyki uzależnień behawioralnych.
- f) Inne działania profilaktyczne zgodne z założeniami niniejszego Programu.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

- a) Współpraca i wspieranie podmiotów prowadzących działalność w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii, w tym z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.
- b) Zakup narkotestów dla Policji i instytucji zajmujących się problematyką narkomanii.
- c) Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych dla instytucji zajmujących się problematyką narkomanii.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez:

- a) Udzielanie pomocy materialnej, socjalnej i rzeczowej zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

V. Realizatorzy Programu

Realizacja założeń Programu jest działaniem podejmowanym przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu przy udziale następujących służb i instytucji:

1. Urzędu Gminy i Miasta Węglińca.
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węglińcu.
3. Placówek oświatowych z terenu gminy Węglińca.
4. Placówek służby zdrowia z terenu gminy Węglińca.
5. Komisariatu Policji w Pieńsku.
6. Straży Miejskiej Węglińca.

7. Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Zgorzelcu.
8. Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Węglińcu.
9. Innych podmiotów zobligowanych do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
10. Społeczności lokalnej.

VI. Termin realizacji Programu

Program jest kontynuacją założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Węglińca na lata 2013 – 2015. Wdrażanie założeń niniejszego Programu rozpocznie się niezwłocznie po jego uchwaleniu przez Radę Miejską Węglińca i będzie kontynuowane do końca 2018 roku.

VII. Źródła finansowania Programu

Program finansowany będzie ze środków własnych Gminy i Miasta Węglińca w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych działań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawą do podjęcia działań związanych z opracowaniem nowego programu było zakończenie okresu obowiązywania Gminnego Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2013 - 2015. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2016 - 2018 jest uzasadnione.